

Thema 1 Water

Samenvatting

Tropisch regenwoud

In de tropen, rond de evenaar, ligt het tropisch regenwoud. Het Amazonegebied in Zuid-Amerika is het grootste tropisch regenwoud in de wereld. De gemiddelde temperatuur is er 25 graden. Er valt jaarlijks ruim twee keer zoveel regen als in Nederland. Die regen volgt een korte en een langere kringloop. In de korte kringloop blijft regenwater op de bladeren van de bomen liggen. Dat water verdampt. De waterdamp stijgt op, koelt af en vormt een nieuwe regenwolk. In de lange kringloop valt het regenwater op de grond, wordt door de boomwortels opgezogen en via de bladeren verdampt een deel van het water weer. Ook die waterdamp stijgt op, koelt af en vormt een nieuwe regenwolk. De grond in het tropisch regenwoud is niet vruchtbaar, want alle voedingsstoffen worden direct weer door bomen en planten opgenomen.

Het tropisch regenwoud bestaat uit vier lagen: op de grond leeft onder andere de jaguar. In de laag daarboven kun je de zwarte slingeraap aantreffen. Daar weer boven leeft de gifpijkikker. En in de bovenste laag, in de hoogste boomtoppen, leeft de luiaard.

De indianenstammen in het Amazonegebied zijn nomaden. Ze leven van vruchten en noten en visvangst. Op kleine akkers verbouwen ze wat groente.

Steeds meer regenwoud wordt gekapt voor hout en landbouwgrond. Mensen kopen land van de regering, kappen het woud en beginnen een boerderij. Greenpeace voert actie tegen de illegale houtkap. Het Wereld Natuur Fonds zet zich in voor bescherming van het regenwoud op Borneo, het enige leefgebied van de orang-oetan.

Rijstbouw

Rijst is het hoofdvoedsel van de Indonesiërs. Er is veel landbouwgrond voor rijstbouw nodig. Daarvoor wordt nog steeds regenwoud gekapt. Daarna worden er terrassen tegen de berghellingen aangelegd. Rijst wordt verbouwd op sawa's. Voor de natte rijstbouw is water, warmte en vruchtbare grond nodig. Het is arbeidsintensief werk: rijstplantjes planten, sawa leeg laten lopen, oogsten, rijststengels laten drogen, dorsen. Daarna begint het hele proces weer opnieuw.

Door irrigatie worden de sawa's nat gehouden. Ploegen op de sawa wordt met waterbuffels gedaan.

Onder de loep

Midden- en Zuid-Amerika

Suriname en de Nederlandse Antillen waren vroeger kolonies van Nederland. De bestuurder van Curaçao gaf ooit opdracht de huizen in Willemstad in een kleur te schilderen.

De meeste steden in Zuid-Amerika liggen aan de kust. Argentinië is het land van de tango.

STAP 2 Begrippen

Amazonegebied

Groot gebied met tropisch regenwoud rondom de rivier de Amazone.

irrigatie

Als mensen ervoor zorgen dat er voldoende water over de akkers vloeit.

nomaden

Een volk dat geen vaste woonplaats heeft en van de ene plaats naar de andere trekt.

oerwoud

Groot bos dat nog niet door mensen is aangetast.

sawa

Een akker met natte rijstbouw.

terrassen

Akkers die als trap treden tegen een helling aan liggen.

arbeidsintensieve landbouw

Een vorm van landbouw waarbij heel veel mensen nodig zijn.

natte rijstbouw

Rijstbouw waarbij de rijst groeit in een laagje water.

tropisch regenwoud

Het oerwoud in een tropisch gebied waar het veel regent.

DE OORSPRONKELIJKE BEWONERS VAN HET AMAZONEGEBIED ZIJN INDIËNEN.

HET GEBIED ROND DE EVENARER HEET DE TROPEN. HET GROOTSTE GEBIED MET TROPISCH REGENWOUID IS HET AMAZONEGEBIED.

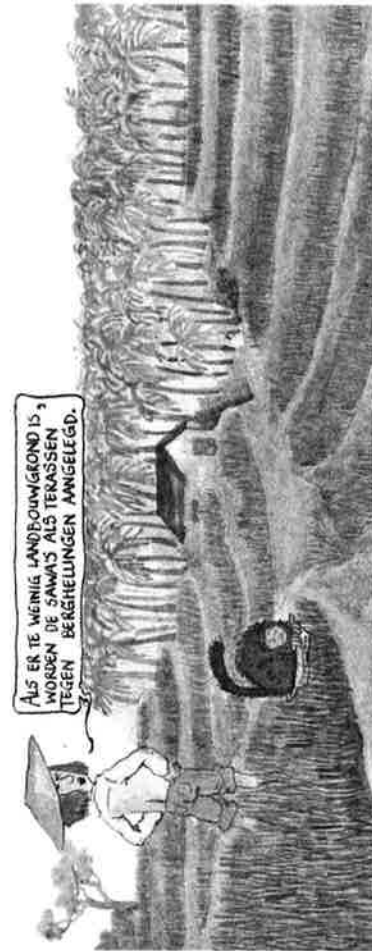
IN ZUIDOOST-AZIË WORDT HET REGENWOUID GERAPT VOOR INTENSIEVE LANDBOUW. ER WORDEN SAMA'S AANGELEGD.

STEDS MEER REGENWOUID WORDT GERAPT VOOR BLIJVOEREND WEGEN EN DE VERMOED VAN TROPISCH HAROHOUT.

DE BODEM VAN HET REGENWOUID IS NIET VERLICHTBAAR. DAWOOR LEVEN DE INDIËNEN ER ALS NOMADEN.

ALS ER TE WEINIG LANDBOUWGROND IS WORDEN DE SAMA'S ALS TERRASSEN TEGEN BERGHELVINGEN AANGELEGD.

DOOR VERLEGATE WORDEN DE SAMA'S NIET GEHOUDEN.